

CAMINEM JUNTS EN L'ESPERANÇA

Missatge del sant pare Francesc per a la Quaresma 2025

Benvolguts germans i germanes,

Amb el signe penitencial de les cendres al cap iniciem el pelegrinatge anual de la santa Quaresma, en la fe i en l'esperança. L'Església, mare i mestra, ens convida a preparar els nostres cors i a obrir-nos a la gràcia de Déu per a poder celebrar amb gran alegria el triomf pasqual de Crist, el Senyor, sobre el pecat i la mort, com exclamava sant Pau: «La victòria ha engolit la mort. Oh mort, on és la teva victòria? On és l'agulló que t'incitava?» (1Co 15,54-55). Jesucrist, mort i ressuscitat és, en efecte, el centre de la nostra fe i el garant de la nostra esperança en la gran promesa del Pare: la vida eterna (cf. Jn 10,28; 17,3).¹

En aquesta Quaresma, enriquida per la gràcia de l'Any jubilar, vull oferir-vos algunes reflexions sobre el que significa *caminar junts en l'esperança* i descobrir les crides a la conversió que la misericòrdia de Déu ens adreça a tots nosaltres, de manera personal i comunitària.

Abans de res, *caminar*. El lema del Jubileu, «Pelegrins d'esperança», fa pensar en el llarg viatge del poble d'Israel cap a la terra promesa, narrat en el llibre de l'Èxode; el difícil camí des de l'esclavitud a la llibertat, volgut i guiat pel Senyor, que estima el seu poble i sempre li és fidel. I no podem recordar l'èxode bíblic sense pensar en molts germans i germanes que avui fugen de situacions de misèria i de violència, buscant una vida millor per a ells i per als seus éssers estimats. Sorgeix aquí una primera crida a la conversió, perquè tots som pelegrins en la vida. Cadascú es pot preguntar: Com em deixo interpel·lar per aquesta condició? Estic realment en camí o una mica paralitzat, estàtic, amb por i falta d'esperança, o satisfet en la meua zona de confort? Busco camins d'alliberament de les situacions de pecat i falta de dignitat? Seria un bon exercici quaresmal confrontar-se amb la realitat concreta d'algun migrant o pelegrí, i deixar que ens interpel·li, per a descobrir el que Déu ens demana, per a ser més bons caminants cap a la casa del Pare. Aquest és un bon “examen” per al vianant.

En segon lloc, fem aquest viatge *junts*. La vocació de l'Església és caminar junts, ser sinodals.² Els cristians són cridats a fer camí junts, mai com viatgers solitaris. L'Esperit Sant ens impulsa a sortir de nosaltres mateixos per anar cap a Déu i cap als germans, i a no tancar-nos mai ens nosaltres mateixos.³ Caminar junts significa ser artesans d'unitat, partint de la dignitat comuna de fills de Déu (cf. Ga 3,26-28); significa caminar colze a colze, sense trepitjar ni dominar l'altre, sense covar enveja o hipocresia, sense deixar que ningú es quedi enrere o se senti exclòs. Anem en la mateixa direcció, cap a la mateixa meta, escoltant-nos els uns als altres amb amor i paciència.

En aquesta Quaresma Déu ens demana que comprovem si en la nostra vida, en les nostres famílies, als llocs on treballem, a les comunitats parroquials o religioses, som capaços de caminar amb els altres, d'escoltar, de vèncer la temptació de tancar-nos en la nostra

¹ Cf. Carta enc. *Dilexit nos* (24 d'octubre de 2024), 220.

² Cf. Homilia en la missa de canonització dels beats Giovanni Battista Scalabrini i Artemide Zatti (9 d'octubre de 2022).

³ Cf. *Ibid.*

autoreferencialitat ocupant-nos només de les nostres necessitats. Preguntem-nos davant del Senyor si som capaços de treballar junts com a bisbes, preveres, consagrats i laics, al servei del Regne de Déu; si tenim una actitud d'acollida, amb gestos concrets envers les persones que s'apropen a nosaltres i a tots els qui són lluny; si fem que la gent se senti part de la comunitat o si la marginem.⁴ Aquesta és una segona crida: la conversió a la sinodalitat.

En tercer lloc, recorrem aquest camí junts *en l'esperança* d'una promesa. Que l'*esperança que no enganya* (cf. Rm 5,5), missatge central del Jubileu,⁵ sigui per a nosaltres l'horitzó del camí quaresmal cap a la victòria pasqual. Com ens va ensenyar el papa Benet XVI a l'encíclica *Spe salvi*, «l'ésser humà necessita un amor incondicionat». «Necessita aquesta certesa que li fa dir: “Ni la mort, ni la vida, ni els àngels, ni les potències, ni el present ni el futur, ni els poders, ni el món de dalt ni el de sota, ni res de l'univers creat no ens podrà separar de l'amor de Déu que s'ha manifestat en Jesucrist, Senyor nostre” (Rm 8,38-39).»⁶ Jesús, el nostre amor i la nostra esperança, ha ressuscitat⁷ i viu i regna gloriós. La mort ha estat transformada en victòria i en això rau la fe i la gran esperança dels cristians: en la resurrecció de Crist!

Aquesta és, per tant, la tercera crida a la conversió: la de l'esperança, la de la confiança en Déu i en la seva gran promesa, la vida eterna. Hem de preguntar-nos: Tinc la convicció que Déu perdona els meus pecats, o em comporto com si pogués salvar-me tot sol? Anhele la salvació i invoco l'ajut de Déu per acollir-la? Visc concretament l'esperança que m'ajuda a llegir els esdeveniments de la història i m'impulsa al compromís per la justícia, la fraternitat i la cura de la casa comuna, actuant de manera que ningú no quedi enrere?

Germanes i germans, gràcies a l'amor de Déu en Jesucrist estem protegits per l'esperança que no enganya (cf. Rm5,5). L'esperança és “l'àncora de l'ànima”, segura i ferma.⁸ En ella l'Església suplica perquè «tots [...] se salvin» (1Tm 2,4) i espera arribar un dia a la glòria del cel unida a Crist, el seu espòs. Així s'expressava santa Teresa de Jesús: «Espera, ànima meva, espera. Tu no saps ni el dia ni l'hora. Vetlla amb compte, que tot passa amb brevetat, encara que el teu desig pugui fer dubtós el que és cert, i el temps breu llarg» (*Exclamacions de l'ànima a Déu*, 15, 3).⁹

Que la Mare de Déu, Mare de l'Esperança, intercedeixi per nosaltres i ens acompanyi en el camí quaresmal.

Francesc

Roma, Sant Joan del Laterà, 6 de febrer de 2025, memòria dels sants Pau Miki i companys, màrtirs.

⁴ Cf. *Ibid.*

⁵ Cf. Butlla *Spes non confundit*, 1.

⁶ Carta enc. *Spe salvi* (30 de novembre de 2007), 26.

⁷ Cf. Seqüència del Diumenge de Pasqua.

⁸ Cf. *Catecisme de l'Església catòlica*, 1.820.

⁹ *Ibid.*, 1.821.